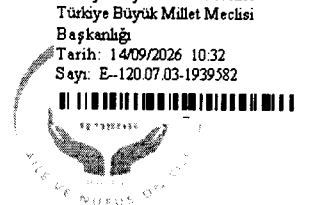

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/40035 GK 107

ACELE

Sayı : E-72079556-610-23008682

Konu : Soru Önergeleri (7/40035-7/40038-7/440039-7
/40041-7/40234)

7/40038-40039

GK 107

7/40041

GK 107

7/40234

GK 109

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 17.02.2026 tarihli ve 1800621 sayılı yazınız.
b) 18.02.2026 tarihli ve 1801339 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde alınan ve Bakanlığımıza yöneltilen 7/40035, 7/40038, 7/40039, 7/40041 ve 7/40234 Esas Numaralı yazılı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/40035-7/40038-7/40039-7/40041-7/40234 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: FF1E12B7-7B2F-4077-98A4-E58C40F5D8C7

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aynur İLHAN ÇAK

Sosyal Çalışmacı

Telefon No: (312) 705 73 30

7/40035 GK 107

7/40038 - 40039 GK 107

7/40041 GK 107

İstanbul Milletvekili Sayın Nimet ÖZDEMİR'e Ait 7/40035, İzmir Milletvekili Sayın Mustafa BİLİCİ'ye Ait 7/40038 ve 7/40039, Hatay Milletvekili Sayın Adnan Şefik ÇİRKİN'e Ait 7/40041 ve Hatay Milletvekili Sayın Nermin YILDIRIM KARA'ya 7/40234
Esas Numaralı Yazılı Soru Önergelerine İlişkin Cevap Metni

7/40234
GK 109

Bakanlığımız çocuklarımızın korunmasını, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasını amaçlamakta, tüm risklere karşı bilinçli ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmaları çocuğun üstün yararı ilkesi çerçevesinde yürütmektedir.

Ülkemizde çocuk koruma hizmetleri, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi uyarınca çocuğun üstün yararı ilkesi doğrultusunda, 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu kapsamında ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile iş birliği içinde yürütülmektedir.

6 Şubat 2023 tarihli deprem sonrası çocuklarla ilgili ihbar, talep ve bildirimlerin alınabilmesi için Bakanlığımız uhdesinde Çağrı Merkezi oluşturulmuş ve kamuoyu ile paylaşılmıştır. Söz konusu çağrı merkezi 7/24 hizmet vermiştir. Gelen tüm aramalarda uzman personel tarafından titizlikle bilgi alınmıştır ve verilmiştir.

Bakanlığımızca deprem bölgesinde, enkaz altından çıkarılmış yakınlarına ulaşamayan kimliksiz ve/veya kendini ifade edemeyen hastanelerde tedavisi devam eden çocuklar süreçte yakından takip edilmiş, tedavisi tamamlanan çocuklar Bakanlığımız çocuk bakım kuruluşlarında korunma ve bakım altına alınmıştır. Kuruluşlarımıza alınan çocuklarımızın öncelikle ailesi/yakınlarına ulaşılmasına yönelik çalışmalarımız titizlikle yürütülerek çocuklar ailelerine teslim edilmiştir.

Bakanlığımızca deprem felaketi nedeniyle ailesinden ayrı düşmüş/refakatçisi olmayan 1.912 çocuk Aile Bilgi Sistemi Afet Yönetim Çocuk Modülü'nde kayıt altına alınmıştır. Bakanlığımızca kayıt altına alınan 1.912 çocuğun kimliği de çeşitli bilimsel metotlarla tespit edilmiş olup bahse konu çocuklar kayıp çocuk olarak nitelendirilmemektedir.

Deprem illerinde bulunan çocuk bakım kuruluşlarında koruma ve bakım altında bulunan tüm çocuklar Bakanlığımızca ivedi bir şekilde güvenli illerdeki çocuk bakım kuruluşlarına nakledilmiştir.

Bakanlığımız tarafından gerek Türkiye Afet Müdahale Planı'nda (TAMP) yer alan görevler, gerekse Bakanlığımızca üstlenilen diğer görevler tüm kamu ve kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları ile iş birliği halinde yerine getirilmektedir.

Kayıp kişiler veya çocuklarla ilgili iş ve işlemler İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı tarafından yürütülmektedir.

Kayıp kişi veya çocuklar kolluk güçlerine bildirim yapıldıktan sonra süreç adli ve idari yönden ilgili Bakanlıkların ilgili birimleri tarafından yürütülmektedir.

Ancak kayıp çocuklar kolluk tarafından bulunduktan ya da çocuk ortaya çıktıktan sonra Adli Makamlarca Bakanlığımıza bildirilen çocuklar hakkında 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında değerlendirme süreçleri başlatılabilmektedir. Gerekli sosyal inceleme yapılarak, çocuk ve aile ihtiyaç duydukları koruyucu ve destekleyici tedbirler çerçevesinde desteklenmektedir.

Bakanlığımızca korunma altına alınan çocuklar, kuruluşa kabulünden sonra kuruluşa uyum sorunları, kurum bakımını reddetme, akran etkisi, aile, akraba yanına izinli gitme sonrası

kuruluşa teslim edilmeme gibi nedenlerle kuruluştan izinsiz ayrılma davranışı gösterebilmektedir.

Kuruluştan izinsiz ayrılan çocuklar ivedilikle kolluk kuvvetlerine bildirilmekte, bulunarak kuruluşa veya en yakın sosyal hizmet kuruluşuna teslim edilmesi talep edilmekte, ayrıca çocukların ailesine de bilgi verilmektedir. Çocuğun durumu sürekli takip edilmekte ve kolluk kuvvetlerinden bilgi talep edilmektedir.

Kuruluştan izinsiz ayrılan çocuklar bazen kendileri kuruluşa dönmekte, kolluk tarafından bulunarak veya izinli gittikleri aile ya da akrabaları tarafından da kuruluşa teslim edilmektedirler.

Kuruluşa dönen, döndürülen veya teslim edilen çocukların kuruluştan izinsiz ayrılma davranışlarının söndürülmesi amacıyla çocuktan sorumlu danışman (*Sosyal Çalışmacı, Psikolog, Öğretmen, Çocuk Gelişimci, Sosyolog*) tarafından çocuğun kuruluşa uyumuna yönelik mesleki çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Çocuğun izinsiz ayrılma davranışının nedenleri belirlenmekte ve aynı davranışın tekrarlanmaması için çalışılmaktadır. Ayrıca çocukların aileleri ile de çalışmalar yapılmakta, aileye danışmanlık ve rehberlik hizmeti verilmektedir.

Kuruluştan izinsiz ayrılma riski bulunan veya ayrılan çocuklarla yürütülen mesleki çalışmalar, her çocuk özelinde planlanmakta ve uygulanmakta olup yapılan tüm çalışmalar düzenli olarak raporlanmaktadır.

Bununla birlikte; 01.05.2026 tarihli ve 33240 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Sosyal Hizmetler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un Ek 12 nci maddesi kapsamında; yatılı sosyal hizmet kuruluşlarında sunulan hizmetlerin kalite ve verimliliğinin artırılması, özel gereksinimli bireylerin ihtiyaçlarının etkin bir şekilde tespit edilmesi, suç işlenmesinin önlenmesi ve acil durumlarda erken müdahalenin sağlanması amacıyla, Merkezi İzleme Sistemine bağlı yazılım destekli kamera sistemleri kurulmuştur.

Bakanlığımızın korunma gereksinimi olan çocuklar için öncelikli hedefi; ekonomik ve sosyal desteklerle kendi aileleri yanında bakımlarının sağlanmasıdır. Bunun mümkün olmaması halinde, uzun süreli hizmet modeline karar verilinceye kadar bu süreyi sıcak bir aile ortamında geçirmeleri amacıyla koruyucu aile hizmetinden yararlandırılmaları sağlanmaktadır. Biyolojik ailesi ile yaşama şansı bulunmayan çocuklarımızın yüksek yararları gereği ise uzun süreli bakım modeli olan evlat edinme hizmetinden yararlandırılmaları esastır.

Evlat edinme; genel tanımı ile durumu evlat edindirilmeye uygun olan çocukla, durumu evlat edinmeye uygun kişi/eşler arasında hukuki bağlar sağlanarak çocuk ebeveyn ilişkisinin kurulmasıdır. Bu kapsamda, evlat edinmek üzere başvuru yapan kişi/eşlerin ayrıntılı sosyal incelemesi yapılmakta, evlat edinmeleri uygun görülenler evlat edinmek üzere sıraya alınmaktadır. Sırası gelen evlat edinme ailesinin yanına en az bir yıl süreyle “Evlat Edinme Öncesi Geçici Bakım Sözleşmesi” ile durumu evlat edinmeye uygun çocuklarımız kuruluştaki bekletilmeksizin yerleştirilmektedir.

“Evlat Edinme Geçici Bakım Sözleşmesi” ile aile yanına yerleştirilen küçük ve yanına yerleştirildiği aile küçüğün gelişimi, sağlık durumu, evlat edineceklerin küçüğü eğitime yeteneği, küçüğe karşı tutum ve davranışları, küçüğün aile yanına yerleştirilmesinin aile üyeleri üzerindeki sosyal, psikolojik ve ekonomik etkileri gibi hususlar sosyal çalışma görevlileri tarafından kapsamlı olarak izlenmekte ve izleme sonuçları üçer aylık dönemler halinde rapora bağlanmaktadır. Bir yıllık izleme süresi sonucunda evlat edinmesi uygun kişi/aileler evlat edinme davası açmak üzere ilgili Mahkemeye yönlendirilmektedir.

İzleme süresi sonunda ya da geçici bakım sözleşmesi süresi içerisinde, ebeveynlik sorumluluğunun yerine getirilmediğinin sosyal inceleme raporuyla saptanması durumunda sürenin dolması beklenmeksizin hizmet sonlanmakta ve ailelerin talepleri reddedilmektedir.

Koruyucu aile olmak üzere başvuruda bulunan kişi/eşler hakkında ayrıntılı sosyal inceleme yapılmaktadır. Yapılan değerlendirme sonucunda koruyucu aile olması uygun görülenler, kuruluş bakımında bulunan çocuk/çocuklarla eşleştirilmek üzere sıraya alınmakta; uygun çocuğun belirlenmesini müteakip gecikmeksizin çocuk ile koruyucu aile tanıştırılmaktadır.

Uyum sürecinin tamamlanmasının ardından aile ve çocukla yapılan görüşme ve değerlendirmelerin olumlu sonuçlanması hâlinde, aile ile Koruyucu Aile Sözleşmesi imzalanmaktadır.

Koruyucu Aile Yönetmeliği kapsamında; koruyucu aile ve çocuk, görevli sosyal çalışma görevlisi tarafından ilk yıl en az ayda bir kez olmak üzere düzenli olarak izlenmektedir. İkinci yıldan itibaren ise izlemeler yılda en az dört defa olacak şekilde sürdürülmektedir.

Bakanlığımıza bağlı kurum ve kuruluşların belirli sürelerde genel denetimleri ile ihbar ve şikayetler doğrultusunda inceleme ve soruşturma yapılmakta ve sonuçları ilgili birimlerince takip edilmektedir.